

El mot més bonic

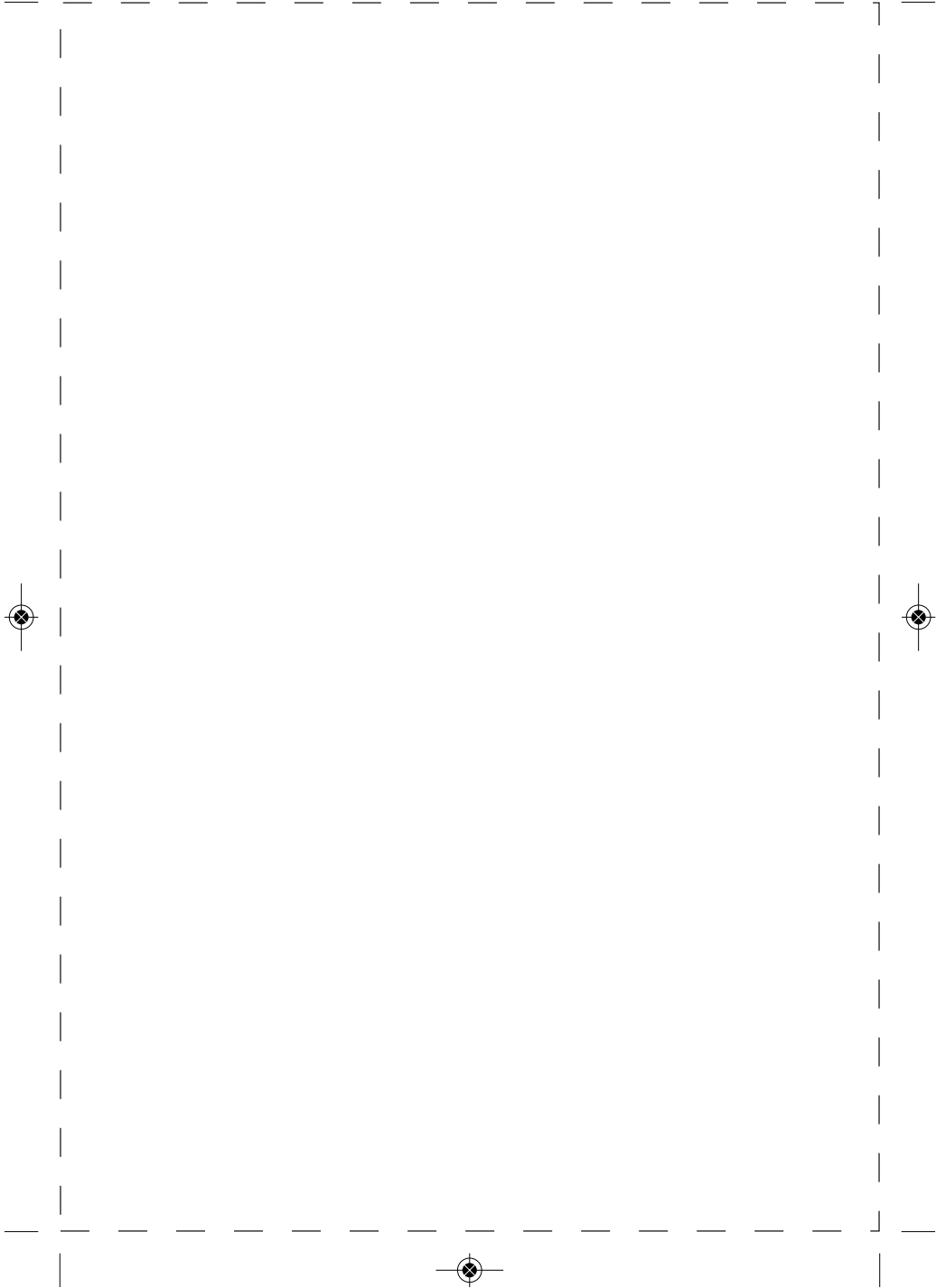
L'any 2013 els islandesos van votar quin era el mot més bonic de la seva llengua. Va sortir escollida una paraula de nou lletres que designa l'ofici d'una treballadora sanitària: *ljósmóðir*, 'llevadora'. En la seva argumentació, el jurat afirma que aquesta paraula ajunta dos dels mots més bonics que hi ha: *móðir*, 'mare', i *ljós*, 'llum'. En islandès, 'llevadora' també es diu *yfirsetukona*, *náverukona*, *jóðmóðir*, *léttakona*, *nærkona* i *ljósa*. En danès, 'llevadora' es diu *jordemoder* o *jordemor*, en noruec *jordmor*, en suec *barnmorska*, en finès *kättilö*, en estonià *ämmaemand*, en hongarès *szülész*, en anglès *midwife*, en alemany *Hebamme*, en neerlandès *vroedvrouw* i *verloskundige*, en català *llevadora*, *comare* o *madrina*, en francès *sage-femme*, en italià *ostetrica*, en espanyol *comadrona*, en portuguès *parteira*, en romanès *moaşă*, en letó *vecmāte*, en lituà *akušerė*, en polonès *położna*, en rus *акушерка*, en ídix עקרעשיקא, en croat *primilja*, en txec *porodní asistentka*, en irlandès *cnáimhseach*, en gal·lès *bydwraig*, en àrab قابلة, en

hebreu מילדה, en albanès *mami*, en basc *emagin*, en xinès 助产士 i en grec *μαία*.

El significat i l'origen d'aquests mots no sempre és clar, però en la majoria dels casos fan referència a una dona que ajuda una altra dona a portar un infant al món. Gairebé sempre l'etimologia indica que es tracta d'una dona gran que podria ser l'àvia materna de l'infant.

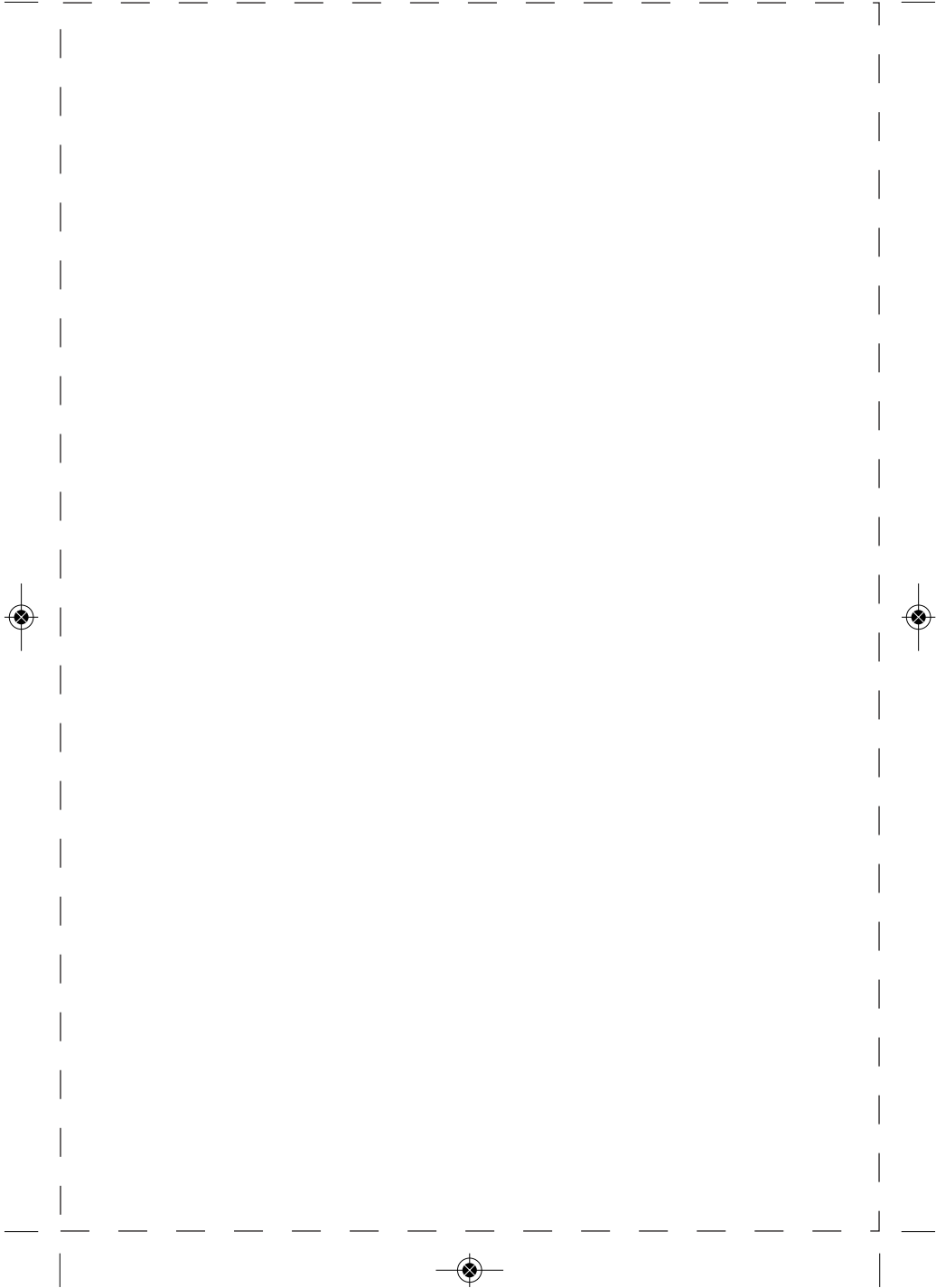
PRIMERA PART
Mare de la llum

No sé què m'ha fet venir al món, ni què és el món, ni què soc jo; em trobo en una ignorància terrible de totes les coses; no sé què és el meu cos, els meus sentits, la meva ànima i aquesta part mateixa de mi que pensa el que dic, que reflexiona sobre tot i sobre ella mateixa, i es coneix a ella mateixa tan poc com la resta de coses.

BLAISE PASCAL
(trad. Miquel Costa)

Rebo l'infant quan neix,
l'aixeco de terra i el presento al món

Per poder morir primer cal néixer.

Falta molt poc perquè sigui migdia quan la nit àrtica finalment s'aclareix i la bola de foc s'enfila —o gairebé— sobre l'horitzó. Una ratlla rosada s'obre camí entre les cortines de la sala de parts, amb prou feines més ampla que una pinta, i aterra sobre la dona que hi ha estirada al llit, patint. La dona aixeca el braç, obre la mà, agafa la llum i deixa caure el braç. Té la meitat d'un kiwi, plena de llavors, tatuada a la pell tibant del ventre, com si haguessin tallat la fruita pel mig amb un ganivet molt esmolat, però amb la dilatació han aparegut clivelles a la tinta i la inscripció sota la imatge també s'ha espaiat, *T e v a p e r s e m p r e*. Quan neixi el nadó, la fruita vellosa es tornarà a encongir.

Em poso la màscara i la bata.

Ha arribat l'hora.

L'experiència més dura dels humans.

Néixer.

Apareix el cap i poc després sostinc un cosset cobert de sang i mucositat.

És un noi.

No sap qui és, ni qui l'ha posat al món, ni què és aquest món.

El pare ha de deixar el mòbil per poder tallar el cordó umbilical, les mans li tremolen quan trenca el fil que uneix mare i fill.

La mare gira el cap i s'ho mira.

—¿Respira?

—Respira.

I jo penso: a partir d'ara respirarà vint-i-tres mil vegades cada dia.

Poso el fardell de carn que brama a la bàscula. L'infantó agita els braços; ja no hi ha murs, ni fronteres, no res que delimiti el món, que ara és una gran extensió desconeguda, una superfície infinita, un territori inexplorat. Està en caiguda lliure. Després el nen es calma, té la cara arrugada, trasmudada per l'ansietat.

El termòmetre a l'ampit exterior de la finestra marca menys quatre graus i l'animal més indefens de la terra és a la bàscula, nu i desvalgut, no té ni plomes ni pelatge que l'abrigui, no té escates ni pèls, només un plomissol suau a la coroneta travessat per la llum blava del fluorescent.

El nen obre els ulls per primera vegada.

I veu la llum.

No sap que ha nascut.

Li dic: “Benvingut, homenet.”

Eixugo el cap humit i embolcallo l’infant amb una tovallola, després el poso en els braços del seu pare, que porta una samarreta que diu EL MILLOR PAPA DEL MÓN.

Està molt emocionat i plora. Ja ha passat. La mare està exhausta i també plora.

L’home s’inclina amb el nadó i el posa amb compte sobre el llit, al costat de la dona. El nen gira el cap i la mira, té els ulls encara plens de la foscor de les profunditats de la terra.

Encara no sap que ella és la seva mare.

La mare mira el nen i li acaricia la galteta amb el dit. El nen obre la boca. No sap per què és precisament aquí i no pas en un altre lloc.

Sento que la dona diu:

—Serà pèl-roig igual que la mama.

És el seu tercer fill.

—Tots han nascut al desembre —diu el pare.

Rebo l’infant quan neix, l’aixeco de terra i el presento al món. Soc la mare de la llum. Soc el mot més bonic de la nostra llengua, *ljósmóðir*.